

Nr. 28.774 / 08.02.2012

Aprobat,
SECRETAR DE STAT,
Iulia Adriana Oana BADEA

Avizat,
Secretar general adjunct,
Monica Cristina ANISIE

**REGULAMENTUL SPECIFIC
DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A OLIMPIADEI DE LIMBI CLASICE
(LIMBA LATINĂ ȘI LIMBA GREACĂ VECHE)
- gimnaziu și liceu -**

**Capitolul I
Cadrul general**

Art. 1. (1) În conformitate cu prevederile din *Anexa 1 la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/10.01.2012* privind aprobarea *Metodologiei - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, olimpiada de limbi clasice este o competiție națională de excelență cu deschidere internațională, la care participă elevi din toate județele țării, din învățământul de stat, particular și confesional.

(2) Olimpiada de limbi clasice se adresează elevilor din gimnaziu și liceu, de la instituții de învățământ de stat și private, care studiază la toate formele de învățământ, capabili de performanță la disciplinele clasice de studiu, creativi și cu un orizont cultural de factură umanistă adecvat vârstei.

(3) Fiecare candidat participă la clasa la care este înscris în anul desfășurării olimpiadei.

Art. 2. Olimpiada de limbi clasice evaluează nivelul competențelor generale din programă, atins de concurenți:

- *Receptarea textelor scrise în diferite situații de comunicare*
- *Producerea de mesaje scrise adecvate unor anumite contexte*
- *Transferul și medierea mesajelor scrise în situații variate de comunicare*

Art. 3. (1) Olimpiada de limbi clasice are următoarele etape: locală/ pe sector, județeană/ pe municipiul București, națională.

(2) Fiecare dintre etapele olimpiadei de limbi clasice se desfășoară pe secțiuni: **limba latină și limba greacă veche** (elină).

Art. 4. (1) La toate etapele, competiția are o singură probă scrisă, pe durata a 3 ore, atât pentru gimnaziu, cât și pentru liceu.

(2) La toate etapele olimpiadei de limbi clasice, concurenții vor participa după cum urmează:

- limba latină: clasele **a VIII-a – a XII-a**
- limba greacă veche (elină): clasele **a IX-a – a XII-a**

Capitolul II

Selecția elevilor și norma de reprezentare

Art. 5. (1) La fiecare dintre etapele competiției, vor participa numai elevii calificați la etapa anterioară, pe baza ierarhiei stabilite prin evaluarea lucrărilor.

Art. 6. (1) La etapa națională, de la fiecare clasă, va participa câte un singur elev, primul în ierarhia clasei la care a concurat, astfel:

- limba latină: 5 elevi (de regulă, câte 1 la fiecare clasă a VIII-a – a XII-a)
- limba greaca veche: 4 elevi (câte 1 elev de la fiecare clasă a IX-a – a XII-a)

(2) Din municipiul București, vor participa:

- limba latină: 25 de elevi (de regulă, câte 5 elevi de fiecare clasă a VIII-a – a XII-a)
- limba greaca veche: 12 elevi (câte 3 elevi de fiecare clasă a IX-a – a XII-a)

(3) Nu se admite nicio derogare de la prevederile privind norma de reprezentare pentru fiecare județ.

Art. 7. Fiecare comisie județeană va transmite județului gazdă pentru etapa națională, baza de date privind elevii calificați, în termen de cel mult 10 zile de la încheierea etapei județene.

Art. 8. (1) Performanțele la limba latină obținute la etapa națională din anul anterior și opțiunea elevilor vor fi criteriile de selecție pentru participarea candidaților din România la concursurile internaționale de profil, desfășurate în Italia, în luna mai a fiecărui an: Certamen Ciceronianum - Arpino, Certamen Ovidianum - Sulmona și Certamen Horatianum - Venosa.

(2) În vederea definitivării lotului reprezentativ al României pentru concursul internațional Certamen Ciceronianum – Arpino, asimilat olimpiadei internaționale de limba latină, se vor desfășura pregătirea și selecția concurenților, conform calendarului și bugetului aprobate de MECTS.

Art. 9. La etapa națională, la secțiunea **limba latină**, pot participa, în calitate de invitați, echipe/delegații din alte țări, care studiază limbile clasice, în limita bugetului aprobat.

Art. 10. (1) Fiecare comisie județeană va transmite județului gazdă pentru etapa națională, baza de date privind elevii calificați, în termen de 10 zile de la încheierea etapei județene.

(2) În cazul în care dintre elevii calificați pentru etapa națională, unii optează să participe la o altă disciplină, locul rămas liber va fi repartizat candidatului aflat pe locul următor în clasamentul pe județ.

Capitolul III

Structura subiectelor

Art. 11. Subiectele la proba scrisă evaluează nivelul competențelor dobândite atât prin educație formală cât și informală, corelate cu anumite conținuturi parcurse în anii de studiu anteriori, până la nivelul anului de studiu pentru care concurează, cu accent pe conținuturile din programa școlară marcate cu asterisc (*).

Art. 12. (1) Subiectele la proba scrisă pentru etapa județeană vor fi elaborate de grupul de lucru coordonat de inspectorul de specialitate de la fiecare inspectorat școlar, în calitate de președinte executiv al Comisiei de organizare și evaluare pentru etapa județeană/a municipiului București.

(2) Grupul de lucru se va constitui în preziua desfășurării etapei județene și va fi alcătuit din profesori cu autoritate profesională recunoscută la nivel județean/național și care au probat competențe în tehnica evaluării. Se recomandă ca profesorii selectați să fi absolvit cursuri de evaluator.

(3) Subiectele vor respecta programa din anexa la prezentul regulament și particularitățile de vârstă ale elevilor cărora le sunt destinate.

Art. 13. Subiectele cuprind sarcini de lucru vizând competența-cheie de **Sensibilizare și exprimare culturală** și valorifică următoarele elemente care definesc atitudinile și valorile specificate în programa școlară:

- Asumarea conștientă a unor repere fundamentale din patrimoniul spiritual european;

- Conștientizarea contribuției limbilor clasice și a civilizației antichității greco-latine la elaborarea modelului cultural european;
- Dezvoltarea unei gândiri logice și critice prin descoperirea elementelor și structurilor specifice limbilor clasice și civilizației greco-latine prezente în diverse domenii ale cunoașterii și acțiunii umane.

Capitolul IV Organizarea comisiilor

Art. 14. Răspunderea pentru organizarea și desfășurarea etapelor anterioare etapei naționale ale olimpiadei revine inspectoratului școlar al fiecărui județ, prin inspectorul de limbi clasice.

Art. 15. Comisia Centrală a olimpiadei naționale de limbi clasice are următoarea componență:

- 1 președinte de onoare, personalitate marcantă a limbilor clasice din țară sau din străinătate
- 1 președinte, cadru didactic universitar
- 1 președinte executiv, inspectorul general din MECTS
- 2 vicepreședinți, pentru fiecare dintre cele două secțiuni: limba latină și limba greaca veche
- 1 secretar, inspectorul de specialitate din județul gazdă
- 15 membri în comisia de evaluare pentru secțiunea limba latină
- 8 membri în comisia de evaluare pentru secțiunea limba greaca veche

Art. 16. Comisia de contestații este alcătuită din profesorii care au evaluat inițial la o altă clasă.

Capitolul V Evaluarea

Art. 17. (1) La toate etapele olimpiadei, punctajul maxim pentru rezolvarea corectă a subiectului la fiecare clasă participant este de 100 de puncte.

(2) Evaluarea lucrărilor scrise este realizată de către profesori de specialitate cu merite deosebite, care nu au elevi calificați la clasa la care evaluează. Aceștia sunt nominalizați de inspectorul de specialitate din fiecare județ, pentru etapele anterioare etapei naționale.

(3) Componența Comisiei Centrale este propusă de inspectorul general din MECTS, avizată de directorul general al DGEÎTPV și aprobată de secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar.

Art. 18. (1) Punctajul maxim acordat este 100 de puncte.

(2) Evaluarea la toate etapele olimpiadei se face cu respectarea baremului de evaluare stabilit de grupul de lucru.

Art. 19. (1) Candidații pot contesta punctajul obținut la proba scrisă.

(2) La oricare dintre etapele olimpiadei, în urma reevaluării la contestații, punctajul se modifică numai dacă între punctajul inițial și cel obținut la reevaluare este o diferență mai mare de 10 puncte.

(3) Pentru lucrările care, la evaluarea inițială au obținut între 91 și 100 de puncte, punctajul final este cel acordat de comisia de contestații.

Art. 20. La toate etapele olimpiadei, rezultatele finale se comunică după cel mult 24 de ore de la încheierea intervalului orar destinat depunerii contestațiilor.

Capitolul VI Premierea

Art. 21. (1) La toate etapele olimpiadei, ierarhia concurenților, în vederea premierii se stabilește în **ordinea descrescătoare a punctajelor finale obținute.**

(2) La etapa națională, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă câte 3 premii (de regulă un premiu I, un premiu II și un premiu III) și un număr de 2 – 5 mențiuni, în funcție de numărul de participanți de la fiecare secțiune (cel mult 10% din numărul participanților).

(3) În situații de punctaj egal, se aplică, pentru departajarea concurenților, criteriile stabilite de comisie și afișate înainte de începerea evaluării.

Art. 22. (1) Comisia Județeană, respectiv Comisia Centrală, elaborează criteriile de acordare a premiilor speciale și le comunică, prin afișare.

(2) Premiile și mențiunile se acordă de MECTS și constau în diplome și bani, conform cuantumului aprobat prin ordinul ministrului.

(3) Premiile speciale pot fi în bani, cărți, obiecte de birotică și papetărie, excursii, tabere, atât în țară, cât și în străinătate etc. și sunt însoțite de diplome acordate de societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau alți sponsori.

(4) Premiile speciale pot fi acordate independent sau împreună cu premiile și mențiunile acordate de MECTS.

Capitolul VII Dispoziții finale

Art. 23. (1) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, fiecare inspector de specialitate va organiza, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați pentru etapa națională, cu profesorii însoțitori și cu părinții elevilor minori, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională.

(2) Elevii participanți la etapa națională vor fi însoțiți de 1 profesor; elevii din municipiul București vor fi însoțiți de 3-4 profesori, de regulă, câte 1 profesor pentru 10 elevi.

(3) Elevii participanți la fiecare etapă a olimpiadei se vor prezenta la concurs având asupra lor carnetul de elev cu fotografie, stampilat pentru anul școlar în curs, sau buletinul de identitate, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității concurenților.

(4) Elevii participanți la etapa națională a olimpiadei de limbi clasice vor avea asupra lor și avizul epidemiologic eliberat de medicul de familie cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

Art. 24. Profesorul delegat pentru a însoți lotul județului/al municipiului București la etapa națională răspunde în privința supravegherii elevilor pe toată perioada deplasării acestora la etapa națională a olimpiadei și în timpul desfășurării acesteia.

Art. 25. (1) În cazul în care familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul de specialitate va solicita părinților o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau la cunoștință programul olimpiadei și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului.

(2) În cazul în care unul dintre elevii din lista comunicată pentru etapa superioară nu poate participa la concurs, directorul școlii/ inspectorul de specialitate de la nivelul inspectoratului școlar va/vor comunica, prin adresă oficială, centrului de organizare și desfășurare a etapei, numele, prenumele următorului elev din ierarhia clasei care îl va înlocui.

Art. 26. Nu se admite suplimentarea numărului de locuri acordate școlii/ localității/ județului.

**Avizat,
Director General,
Liliana PREOTEASA**

**Aviz conform,
Director,
Mihaela Tania SANDU**

**INSPECTOR GENERAL,
Mina-Maria RUSU**

Anexa la Regulamentul specific de organizare și desfășurare a olimpiadei de limbi clasice

Olimpiada de limbi clasice se desfășoară conform prevederilor din *Metodologia - cadru de organizare și desfășurare a olimpiadelor și concursurilor școlare*.

Scopul general al acestui concurs este identificarea și valorizarea elevilor cu un înalt nivel de competență la limbi clasice, precum și promovarea excelenței în domeniul culturii umaniste, prin valorificarea atributelor acestor discipline de studiu, care presupun relaționări lingvistice și culturale complexe. Prin studierea disciplinelor clasice la nivelul excelenței, elevii conștientizează necesitatea raportării civilizației moderne la cultura clasică, pentru a dobândi o viziune globală asupra umanității, definind, doctotrivă, eforturile omului antic și modern de înțelegere a condiției umane, în context universal.

În perioada postmodernă, componentele culturale specifice antichității, reconsiderate critic și adaptate istoric, au devenit dimensiuni cheie ale societății contemporane, prezente și în infrastructura culturală a omului contemporan: *rigoarea, virtuțile esteticii clasice, robustețea și eleganța limbii latine pentru toate limbile din trunchiul romanic, modelele literaturii clasice, sistemele teologice ale creștinismului, înclinația spre acțiune, ordine, disciplină, contemplația și reculegerea*.

PRINCIPII GENERALE:

- a. tematica unică la nivel național pentru etapa locală / pe sector, în vederea eficientizării procesului de selecție și a unificării criteriilor de ierarhizare a concurenților, dar cu respectarea particularităților locale
- b. eliminarea unor conținuturi dificile / puțin relevante (e.g. la clasa a X-a – verbele semi-deponente și defective; la clasele XI-XII – conjugările perifrastice)
- c. eliminarea unor itemi cu grad de dificultate prea ridicat / cu soluții discutabile (e.g. identificarea speciilor cazuale la clasa a X-a, retroversiunea la aproape toate clasele, analiza frazei la clasele a XI-a, a XII-a)
- d. adecvarea unor subiecte tradiționale la competențele urmărite (e.g. eseul semi-structurat la clasele XI, XII, cronofag pentru elevi și dificil de evaluat pentru profesori, a fost înlocuit de analiza literară a unui text bilingv).

LIMBA LATINA

N.B. Conținuturile și nivelul de dificultate al subiectelor pentru etapa națională vor respecta următoarele indicații:

Clasa a VIII-a

1. Traducerea unui text relevant pentru noțiunile de limbă vizate.
2. Noțiunile gramaticale:
  - morfologia numelui: substantivul (la etapa locală declinările I-II, pentru etapa județeană declinările I-III), adjectivul (prima clasa), fără gradele de comparație, pronumele personal și pronumele posesiv – doar la etapa județeană: morfologia verbului: esse și verbe regulate: la etapa locală – indicativul prezent, la etapa județeană se adaugă indicativul imperfect.Textul va avea dimensiuni reduse (maximum trei rânduri). Pentru orice secvență de text care depășește nivelul așteptat de cunoștințe al elevilor se vor oferi explicații punctuale / sugestii de traducere. De asemenea, dacă se va considera necesar, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, fraza de început în limba română). Se recomandă ca elevii să fie familiarizați cu regulile esențiale ale topicii latine.
3. Analiza morfologică a unor cuvinte din text – substantive, verbe, adjective sau pronumele studiate – cu precizarea tuturor categoriilor gramaticale.
4. Exerciții gramaticale de diverse tipuri, conform programei școlare.

5. Noțiuni de istorie și civilizație (valorificate în cadrul unui subiect distinct): etapa locală: mituri fondatoare (legenda lui Romulus și Remus); etapa județeană: se adaugă elemente de mitologie – corespondentul elin, reprezentările și funcțiile zeilor: Iuppiter, Mars, Venus, Ianus; etapa națională: se adaugă prezentările zeilor Minerva, Vesta, Iuno și Neptunus. Este esențial ca elevii să cunoască, dincolo de detaliile menționate, un pasaj mitic reprezentativ pentru fiecare din zeii menționați.

Clasa a IX-a

1. Traducerea unui fragment de text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico* – eventual adaptat, prin eliminarea structurilor care depășesc programa de studiu și prin reformulare, acolo unde este nevoie.

Noțiunile gramaticale:

- morfologia numelui: substantivul (la etapa locală declinările I-III, pentru etapa județeană și cea națională toate declinările), adjectivul (la etapa locală prima clasă – fără grade de comparație, la județeană prima și a doua clasă fără grade de comparație, la națională se adaugă comparația regulată), pronumele (la locală și județeană personal, reflexiv și posesiv, la națională se adaugă relativul, precum și demonstrativele *is, hic și ille*)
- morfologia verbului: la etapa locală – indicativul prezent, imperfect; la cea județeană se adaugă indicativul viitor, la națională se adaugă conjunctivul prezent (toate la diateza activă).
- Textul va avea dimensiuni reduse (maximum patru rânduri). Se vor evita conjuncțiile cu multe sensuri (ut și cum) sau concordanțele care presupun reguli speciale. Majoritatea propozițiilor vor fi principale, dar este posibil să apară subordonate introduse prin conjuncții explicite, care pot fi înțelese cu ajutorul dicționarului. Nu vor apărea subordonate cu infinitiv sau cu participiu. Vor fi evitate situațiile sintactice speciale (e.g. – genitivul complement, acuzativul de relație etc.) dar este posibil să apară complemente în ablativ fără prepoziție, deci se recomandă ca elevii să fie familiarizați cu situațiile cele mai frecvente și concrete ale ablativului instrumental (tradus prin *cu, prin* etc.). Textul poate conține predicat nominale, conjuncția enclitică *-que*, nume de populații sau de personaje. Textul va fi alterat cât mai puțin cu putință – se recomandă, așadar, ca elevii să fie familiarizați cu topica latină.

2. Analiza morfologică a unor cuvinte din text – substantive, verbe, adjective sau pronumele studiate – cu precizarea tuturor categoriilor gramaticale.

3. Exerciții gramaticale de diverse tipuri, conform programei școlare – selectarea „intrusului” dintr-o listă de cuvinte, treceri de la singular la plural etc., înlocuiri, refaceri de propoziții, completarea desinențelor.

Nu se va propune subiect de retroversiune.

4. Noțiuni de istorie și civilizație: legendele și miturile legate de perioada Regalității (la locală legendele întemeierii – Aeneas și Romulus; la județeană se adaugă perioada regalității – date de identificare ale celor patru regi latini și sabini, Tarquinius Superbus, Brutus și sfârșitul regalității). Pentru faza națională se vor adauga noțiuni despre Republica romană (fără vreo referire la criză sau la instaurarea Principatului): principalele instituții republicane (senat, magistraturi ordinare și extraordinare). Se pot propune subiecte diverse: identificarea unor personaje pe baza datelor oferite, repovestirea unor legende etc. Se poate propune comentarea sau explicarea unui citat, cu condiția ca formularea subiectului să nu presupună cunoașterea prealabilă a operei din care este extras, ci să permită tratarea autonomă a citatului respectiv.

Bibliografie: Titus Livius, *Ab Urbe condita*, I (faza județeană), I-II (faza națională).

Clasa a X-a

1. Traducerea unui fragment de text (maximum 8 rânduri) din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*; dacă se va considera necesar, se vor propune explicații punctuale sau sugestii de traducere pentru aspectele mai dificile.

2. Noțiunile de limbă verificate:

- morfologie: morfologia numelui (fără pronumele nehotărâte) și a verbelor regulate, integral (inclusiv verbele deponente). Verbele neregulate principale și compușii lor vor fi introduse gradat, astfel: ire și posse pentru faza locală și cea județeană, ferre pentru faza națională. Nu se mai urmărește însușirea problematicii verbelor semi-deponente și defecte.
- sintaxa: sintaxa cazurilor (v. cap. 2. Analiza) – nu se cere parcurgerea ei pentru etapa locală; sintaxa frazei: relativă determinativă (reală / atributivă), pentru faza locală, completivă infinitivală și participială absolută (se adaugă la faza județeană), participială relativă (se adaugă la faza națională).

Se recomandă ca textul să fie însoțit de un fragment inițial și altul final traduse în limba română, lucru care facilitează și înțelegerea bucății de tradus, sau de un titlu sugestiv pentru conținutul fragmentului. Se recomandă ca textul să nu conțină stil indirect (decât, eventual, o propoziție principală devenită completivă infinitivală, cu verbul dicendi clar exprimat) sau infinitive istorice și să se evite, pe cât posibil, apariția subordonatelor introduse prin ut sau cum.

3. Analiza: în formularea cerințelor se va urmări recunoașterea funcțiilor primare ale cazurilor (subiect, predicat verbal/nominal, atribut, complement direct, indirect, de agent și circumstanțialele cele mai frecvente: de loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal) și recunoașterea structurilor propoziționale noi (infinitivală, participiale, relativă determinativă). Se pot propune anumite cuvinte sau propoziții pentru analiza morfo-sintactică sau li se poate cere elevilor să identifice în text cuvinte sau propoziții care se supun unor anumite criterii.

3. Retroversiune, pe baza noțiunilor precizate mai sus. Se vor verifica cu precădere chestiunile legate de structurile sintactice noi (infinitivale, participiale etc.).

Nu se va propune subiect de cultura și civilizație.

Clasa a XI-a

1. Traducerea unui fragment de text din C. Iulius Caesar, De bello Gallico. Fragmentul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de explicații sau sugestii de traducere.

2. Noțiunile de limbă: morfologie – integral; sintaxa – fără stilul indirect și fără conjugările perifrastice. Pot apărea situații de consecutio temporum la complete, precum și infinitive istorice. Textul poate conține propoziții circumstanțiale.

3. Comentariul unui text bilingv din următoarele opere ale lui M. Tullius Cicero: In Catilinam I-IV (faza județeană), De republica, In Verrem I și Pro Archia poeta se adaugă la faza națională. Începând cu anul școlar 2008-2009 NU mai există subiecte de analiza gramaticală sau de retroversiune.

Clasa a XII-a

1. Traducerea unui fragment de text din opera lui M. Tullius Cicero (orice titlu). Fragmentul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de explicații sau sugestii de traducere.

2. Noțiunile de limbă: morfologie și sintaxă integral, conform programei școlare. Se recomandă prudentă în alegerea unor fragmente sau texte care să conțină fragmente de stil indirect. Pot apărea situații de consecutio temporum, dar nu și conjugările perifrastice.

3. Comentariul unui text bilingv (sau analiza comparativă a unor texte) din următorii autori: Catullus, Carmina, lirica erotică (faza locală), Vergilius, Aeneis, cărțile I-VI (se adaugă la faza județeană), VII-XII și Horatius, Carmina, se adaugă la faza națională.

Nu există subiecte de analiză gramaticală sau de retroversiune.

LIMBA GREACĂ VECHE (ELINĂ)

N.B. Conținuturile verificate și nivelul de dificultate al subiectelor la etapa locală nu vor depăși 75% din cerințele pentru etapa județeană.

Clasa a IX-a

1. Traducerea unui fragment de text din Noul Testament – adaptat, prin eliminarea structurilor care depășesc programa de studiu și prin reformulare, acolo unde este nevoie.

2. Noțiunile gramaticale verificate: morfologia numelui:

- substantivul – declinările I, a II-a (fără substantive contrase și declinarea a II-a attica), a III-a (etapa județeană: teme terminate în oclusivă, -.t, -.; etapa națională: se adaugă numele de rudenie și temele în nazală); adjectivul – clasa I (fără gradele de comparație); pronumele demonstrativ ast.. (la etapa națională se adaugă pronumele personal); numeralul cardinal (1 – 10). Se vor evita formele de dual.

- morfologia verbului: verbele regulate (în –, fără verbele contrase): etapa județeană – indicativul prezent, imperfect și aorist sigmatic; etapa națională – se adaugă indicativul viitor (toate la diateza activă); verbul e..a.: indicativul prezent pentru etapa județeană; se adaugă indicativul imperfect și viitor pentru etapa națională.

Textul va avea dimensiuni reduse (maximum patru rânduri). Pentru orice secvență de text care depășește nivelul așteptat de cunoștințe al elevilor se vor oferi explicații punctuale / sugestii de traducere. De asemenea, dacă se va considera necesar, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, fraza de început în limba română). Se recomandă ca elevii să fie familiarizați cu topica elină.

3. Analiza morfologică a unor cuvinte din text – substantive, verbe, adjective sau pronumele studiate – cu precizarea tuturor categoriilor gramaticale.

4. Exerciții gramaticale de mai multe tipuri, conform programei școlare.

Nu se propun subiect de retroversiune.

5. Noțiuni de istorie și civilizație: tânărul grec și școala; elemente de mitologie – reprezentări, funcții, pasaje mitice reprezentative pentru Zeus și Apollo (la etapa națională se adaugă Afrodita, Hermes și Athena).

Clasa a X-a

1. Traducerea unui fragment de text (maximum 5 rânduri) din Xenophon, Anabasis; dacă se va considera necesar, se vor propune explicații punctuale sau sugestii de traducere pentru aspectele mai dificile.

2. Noțiunile de limbă verificate:

- morfologie: substantivul – integral (se vor evita însă noțiunile care presupun cunoștințe teoretice avansate: substantive anormale, forme rar uzitate etc.); adjectivul – clasele I și a II-a; la etapa națională se adaugă gradele de comparație (inclusiv comparația neregulată); numeralul cardinal și ordinal (1-10); pronumele personal, posesiv, demonstrativ, relativ; verbul: verbele regulate (în –, fără cele contrase) – timpurile indicativului, infinitivului, participiului la diateza activă (pentru etapa națională se adaugă timpurile menționate la diateza medie – nu se va urmări cunoașterea aoristului pasiv și a viitorului pasiv); verbul e..a.: timpurile indicativului.

- sintaxa: sintaxa cazurilor (v. cap. 2. Analiza); sintaxa frazei: relativa determinativă (reală / atributivă), participială relativă – pentru etapa județeană; pentru etapa națională se adaugă completivele infinitivale.

Se recomandă ca textul să fie însoțit de un fragment inițial sau/și final traduse în limba română, sau de un titlu sugestiv pentru conținutul fragmentului.

3. Analiza: în formularea cerințelor se va urmări recunoașterea funcțiilor primare ale cazurilor (subiect, predicat verbal/nominal, atribut, complement direct, indirect, de agent și complementele circumstanțiale cele mai frecvente: de loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal) și recunoașterea structurilor propoziționale noi (conform precizărilor de mai sus). Se pot propune anumite cuvinte sau propoziții pentru analiza morfo-sintactică sau li se poate cere elevilor să identifice în text cuvinte sau propoziții care se supun unor anumite criterii.

4. Retroversiune, pe baza noțiunilor de limbă precizate mai sus. Se vor verifica cu precădere chestiunile legate de structurile sintactice noi.

Nu se propune subiect de cultură și civilizație.

Clasa a XI-a

1. Traducerea unui fragment de text din Xenophon, Cyropaedia. Fragmentul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de explicații sau sugestii de traducere.

2. Noțiunile de limbă: morfologia numelui – integral (se vor evita însă noțiunile care presupun cunoștințe teoretice de domeniul specialistului); morfologia verbului verbele regulate (în –, inclusiv contrasele și verbele medii) – integral; sintaxa – sintaxa cazurilor la nivelul precizărilor pentru clasa a X-a, propozițiile relative, infinitivalele și participialele (pentru etapa națională se adaugă completiva cu .t.). Textul poate conține propoziții circumstanțiale introduse prin conjuncții cu o arie semantică restrânsă (al cărui sens este așadar ușor deductibil din dicționar).

3. Retroversiune, pe baza noțiunilor de limbă precizate mai sus. Se vor verifica cu precădere chestiunile legate de structurile sintactice noi.

4. Comentariul unui text bilingv din următoarele opere: Iliada, cânturile I și XXII (etapa județeană), proza oratorică clasică (se adaugă pentru etapa națională). În cazul prozei oratorice se vor urmări competențele de înțelegere și analiză literară a tipului de text menționat: nu sunt vizate cunoștințele referitoare la viața și operele diverșilor autori, ci cunoștințe esențiale legate de mesajul, structura, temele dezbătute și construcția argumentației, specifice acestei specii epice.

Nu există subiecte de analiză gramaticală.

Clasa a XII-a

1. Traducerea unui fragment de text din Platon, Phaidon sau din opera Sfântului Iustin. Fragmentul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de explicații sau sugestii de traducere.

2. Noțiunile de limbă: morfologie – integral (se recomandă însă prudență în ceea ce privește formele dificile ale verbelor în –μ.); sintaxa – integral (conform programei școlare). Se recomandă prudență în alegerea unor fragmente sau texte care să conțină fragmente de stil indirect sau subordonate cu statut sintactic ambiguu.

3. Comentariul unui text bilingv din următorii autori: Platon, Phaidon - pentru etapa județeană); Sfântul Iustin, Apologia, I, II - se adaugă la etapa națională.

Nu există subiecte de analiză gramaticală sau de retroversiune.

**INSPECTOR GENERAL,
Mina-Maria RUSU**